

Datum:
2026-09-01

Diarienummer:
ALN-2026-00571

Vård- och omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse

Äldrenämnden

Handläggare:
Evelyn Widenfalk Ehlin

Upphandling av matlådor inom hemtjänsten

Förslag till beslut

Äldrenämnden beslutar

1. **att** uppdra till vård- och omsorgsförvaltningen att genomföra en ny upphandling av matjänst för hemtjänsten i egen regi, samt
2. **att** upphandlingen utformas med en avtalstid om ett (1) år med möjlighet till förlängning ett (1) år i taget, maximalt tre (3) år.

Ärendet

Nuvarande avtal för produktion och leverans av matlådor till brukare inom hemtjänsten i egen regi löper ut den 30 september 2027. Då matdistribution beviljas som en behovsprövad insats och det finns pågående beslut om insatsen, behöver förvaltningen säkerställa att det även efter nuvarande avtals utgång finns förutsättningar att verkställa beviljade insatser.

Förvaltningen föreslår därför att en ny upphandling av matdistribution inleds. Upphandlingen bör utformas så att den möjliggör fortsatt verkställighet av gällande beslut samtidigt som eventuella framtida förändringar av insatsen inte försvåras.

Beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för strategi och beredning i samverkan med avdelning hemtjänst och särskilt boende.

Föredragning

Matdistribution är en behovsprövad insats enligt socialtjänstlagen som riktar sig till personer i ordinärt boende som inte själva kan tillgodose sitt behov av måltider.

Insatsen omfattar tillhandahållande av färdiglagade måltider och leverans till den enskildes hem.

I dag har cirka 900 personer beslut om matdistribution i Uppsala kommun. Det levereras omkring 154 000 matlådor per år. För brukare som har hemtjänst utförd av kommunens egen regi finns sedan hösten 2023 ett avtal med Compass Group för produktion och leverans av matlådor. Privata hemtjänstutförare ansvarar själva för matdistribution till sina brukare och har egna avtal med externa leverantörer. Brukaren betalar 69 kronor per matlåda, oavsett hemtjänstutförare. Kommunen står därutöver för administrativa och logistiska kostnader.

Matlådorna levereras som huvudregel direkt från leverantören till brukare som själva kan ta emot leveransen. För brukare som inte har möjlighet att ta emot leveransen på egen hand ansvarar hemtjänsten för mottagande, transport och överlämnande av matlådorna.

Äldrenämnden beslutade den 11 december 2025 att ge förvaltningen i uppdrag att utreda och ta fram förslag till framtida inriktning för insatsen matdistribution efter att nuvarande avtal löper ut. Bakgrunden var bland annat att socialtjänstlagen inte ställer krav på att kommunen ska tillhandahålla färdiglagade matlådor samt att alternativa sätt att tillgodose behovet av måltider har utvecklats, bland annat genom digitala inköp av livsmedel och färdigrätter.

Utredningen visar att det finns möjligheter att utveckla den nuvarande utformningen av matdistribution. Vissa brukare kan tillgodose sitt behov av måltider genom andra lösningar, exempelvis med stöd av hemtjänsten vid inköp eller genom digitala inköp av livsmedel och färdigrätter.

Samtidigt visar utredningen att det finns brukare som har behov av en trygg och fungerande måltidslösning som inte enkelt kan tillgodoses på annat sätt. Det kan exempelvis handla om personer med behov av specialkost eller konsistensanpassad kost, eller personer vars individuella förutsättningar innebär att de inte kan tillgodose sitt behov av måltider genom andra lösningar.

En eventuell framtida förändring av insatsens utformning behöver därför ta hänsyn till dessa behov och säkerställa att ändamålsenliga lösningar finns för de personer som behöver stöd för att tillgodose sitt behov av måltider. En sådan förändring kan medföra behov av att revidera gällande riktlinjer för behovsbedömning.

Om nämnden framöver fattar beslut om en förändrad inriktning för matdistributionen och riktlinjerna för behovsbedömning ändras, kommer den upphandlade tjänsten att utformas och användas i enlighet med den beslutade inriktningen och de riktlinjer som gäller. Den föreslagna avtalskonstruktionen möjliggör till årliga förlängningar skapar samtidigt förutsättningar för att hantera eventuella förändringar utan att kommunen är bunden av ett längre avtal än nödvändigt.

Till dess gäller nuvarande riktlinjer och beslut om matdistribution. Nämnden behöver därför säkerställa att insatsen kan verkställas även efter att nuvarande avtal löper ut.

Förvaltningen har även analyserat möjligheten att låta kommunens måltidsservice överta produktion och distribution av matlådor. Måltidsservice producerar i dag främst varm mat till bland annat särskilda boenden och saknar den kapacitet, de lokaler och den utrustning som krävs för produktion och distribution av kylda matlådor till ordinärt boende. En kommunal lösning skulle därför kräva investeringar i bland annat lokaler, förpackningsutrustning, logistik, fordon och personal. Bedömningen är att en sådan omställning inte är möjlig att genomföra inom nuvarande avtalsperiod.

Kostnaden för matdistribution är cirka 12 miljoner kronor och intäkterna från brukaravgifter cirka 11 miljoner kronor. Matdistributionen är samtidigt administrativt och logistiskt resurskrävande.

Mot denna bakgrund bedömer förvaltningen att en ny upphandling behöver genomföras. Upphandlingen säkerställer kontinuitet för de brukare som beviljas insatsen och skapar förutsättningar för att verkställa besluten även efter att nuvarande avtal löper ut.

För att samtidigt skapa handlingsutrymme inför eventuella framtida förändringar av insatsen föreslås en grundavtalstid om ett år med möjlighet till förlängning ett år i taget, upp till maximalt tre år. En sådan avtalskonstruktion innebär att kommunen kan säkerställa kontinuitet för brukarna utan att binda upp sig för en längre avtalsperiod än vad som bedöms nödvändigt.

Upphandlingen behöver påbörjas under 2026 och senast genomföras under första halvåret 2027 för att säkerställa att ett nytt avtal kan träda i kraft när nuvarande avtal upphör den 30 september 2027.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för den framtida tjänsten kommer att påverkas av bland annat antalet brukare, antalet beställda matlådor samt de priser och villkor som upphandlingen resulterar i.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 1 september 2026

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund
Förvaltningsdirektör